

OVERDENKING

OP EEN ONBEWOOND EILAND...

Enkele jaren geleden zag ik een interview met een groepje tieners. Hun werd een hele serie vragen voorgelegd, waarop zij snel antwoord moesten geven. Eén van die vragen was: “Stel, je zou een jaar lang op een onbewoond eiland moeten doorbrengen, en je mocht maar één boek meenemen, welk boek zou je kiezen?” Er werden heel wat mooie en spannende boeken genoemd, waarvan de titels mij helaas weer zijn ontschoten. Maar wat ik nooit zal vergeten is dat ene meisje, dat spontaan en zonder aarzeling of gêne met de Bijbel op de proppen kwam.

Ik denk niet dat veel tieners – en waarschijnlijk ook niet al te veel volwassenen – haar in die keuze zouden volgen. De Bijbel heeft in onze tijd toch een wat stoffig en achterhaald imago. Maar welbeschouwd maakte dit meisje best een slimme keus! Door de Bijbel mee te nemen, zou ze stiekem niet één boek, maar een compleet bibliotheekje in haar zak steken, met een grote variatie aan genres: verhalen, gedichten, brieven, beschouwingen, enz. enz. En dat over een breed scala aan onderwerpen: godsdienst en geschiedenis, politiek en gezinsleven, liefde en haat, trouw en verraad, oorlog en vrede, gezondheid en ziekte, leven en dood, enz. enz. Daar ben je zomaar een jaar – of langer – zoet mee.

Je hoeft geen gelovige te zijn om de Bijbel een mooi boek te vinden. Grote delen ervan kun je lezen zoals je een roman of een gedichtenbundel leest, genietend van de spannende verhalen, de beeldrijke poëzie, de diepe gedachten, enz. enz. Je komt ook veel raadselachtigs en onbegrijpelijks tegen, maar dan kun je weer genieten van de mysterieuze sfeer die dat oproept. Niet voor niets wemelt het in literatuur, muziek en schilderkunst van de verwijzingen naar dit bijzondere boek. Zelfs bij schrijvers en schilders die verder niet zoveel hebben met God en geloof.

Ook als joden en christenen kunnen wij genieten van het rijke culturele erfgoed dat in de Bijbel te vinden is. Toch zoeken wij er méér in dan spanning en schoonheid alleen. Voor ons is de Bijbel een bron van geloof. Aan de ene kant is de Bijbel een door mensen geschreven boek, waaraan niets menselijks vreemd is. De Bijbelschrijvers waren in

veel opzichten kinderen van hun tijd. Hun opvattingen over bijvoorbeeld slavernij of de

positie van de vrouw, maar ook hun denkbeelden over bijvoorbeeld vorm en ontstaan van het heelal, zijn allang de onze niet meer. Maar tegelijk is dit boek voor de gelovige Heilige Schrift. Want over al die oude woorden en tijdgebonden opvattingen ligt een glans die van elders komt. In hun geschriften weerspiegelen de Bijbelschrijvers iets van een licht dat zij mochten opvangen en aan ons doorgeven. Zij doen dat op hun manier, met de beperkte middelen waarover zij beschikten en binnen de denkkaders die hun tijd hun aanreikte. Om door die verpakking heen te kijken vraagt enige inspanning. Maar die moeite loont!

“Wat doe ik hier eigenlijk?” “Waar kom ik ten diepste vandaan?” “Waar ga ik uiteindelijk naartoe?” “Wat is de zin van dit alles?” “Wat maakt het leven waardevol?” – voor deze en dergelijke vragen – levensvragen, geloofsvragen – kun je bij uitstek bij de Bijbel terecht. Niet om er direct pasklare antwoorden te vinden. Wel om geleidelijk aan steeds meer een weg te zien, die in de richting van een antwoord gaat. Een weg om te gaan, al ligt het antwoord zelf nu misschien nog achter de horizon...

“Welk boek zou je meenemen als je een jaar op een onbewoond eiland moest doorbrengen?” Dat is voor de meesten van ons een puur theoretische vraag. Gelukkig maar. Toch verkeren we nu in een situatie die wel iets weg heeft van het leven op zo’n eiland. Dat gold natuurlijk helemaal bij het begin van de lockdown. Maar nog altijd moeten we leven met beperkingen. En dat geldt dubbel als we vanwege leeftijd of kwetsbare gezondheid extra moeten uitkijken. Dan is het heel wat waard een goed Boek binnen handbereik te hebben! *)

ds. Frits Praamsma

*) Verderop in dit Kerkvenster vindt u de aankondiging van een binnenkort op te starten E-mail-Bijbelleesclub – geheel coronaproof!

KERKENRAAD

Beste mensen,

Evenals in Kerkvenster van juni moet ik ook nu nog constateren dat de coronacrisis niet voorbij is. In het begin van de crisis in maart hadden we de hoop dat in september alles wel weer normaal zou zijn. Helaas is dit niet het geval. Ook al is het hier in het noorden van het land, wat de coronagevallen betreft, redelijk rustig gebleven, elders steekt het virus op verschillende plaatsen de kop weer op. Dat houdt in dat we alert moeten blijven en dat we de adviezen van het RIVM moeten blijven naleven. En zoals het nu lijkt ben ik bang dat we dat voorlopig nog zullen moeten blijven doen.

Voor velen van u zal deze zomer daardoor anders verlopen zijn dan voorgaande jaren. Hopelijk hebt u toch, ondanks alle beperkende maatregelen, een goede zomer mogen hebben.

Vanaf zondag 19 juli zijn we weer gestart met een beperkt aantal kerkgangers. Het liep nog niet storm. Men bleef voorzichtig. Maar zo langzamerhand zag je toch iedere zondag weer meer mensen de weg naar de kerk vinden. Men had het contact met elkaar enorm gemist. Sinds zondag 16 augustus wordt het maximale aantal kerkgangers wat mogelijk is bij het hanteren van 1.5 meter afstand weer toegelaten. In de Damkerk zijn dat 65 personen en in de Ontmoetingskerk 75. Voorlopig blijven we het protocol hanteren zoals dat in juni opgesteld is behoudens het feit dat de autodienst, de kindernevendienst, de oppasdienst, het koffiedrinken na de dienst en de inloopochtend weer opgestart zijn.

Op initiatief van Evelyn Dijkman is gedurende de zomermaanden op vrijdagmiddag “Een psalm bij de koffie” gehouden. Een uurtje gezellig samenzijn onder het genot van een kopje thee of koffie, maar daarnaast was er ook een moment van bezinning.

De verschillende inleiders vertelden iets over een psalm, die hen op de een of andere manier getroffen heeft en lieten ons genieten van

prachtige muziek naar aanleiding van de gelezen psalm. Dit leidde tot vele persoonlijke verhalen van de deelnemers. Gemiddeld waren er elke keer zo'n 14 personen. We kwamen om en om bij elkaar in de Vonkzaal en Brandpunt. Wat mij betreft waren het waardevolle uurtjes. De laatste middag verraste Evelyn de aanwezigen met een zelf gevouwen kraanvogel. De kraanvogel staat symbool voor heel veel zaken. Zo ook voor gezondheid en dat wenste Evelyn ons allen toe.

De kascontrole van de jaarstukken over 2019 van het college van kerkrentmeesters en van de diaconie zijn gecontroleerd en goed bevonden. Dit was als gevolg van de coronacrisis naar eind augustus verplaatst. Binnenkort komt de kerkenraad voor het eerst na de zomer weer bij elkaar. Volgende keer hoop ik u daarvan verslag te kunnen doen.

Wij staan weer aan het begin van een nieuw kerkelijk seizoen.

Zondag 20 september zal de startzondag gehouden worden. Vanwege het coronavirus zal deze in aangepaste vorm plaatsvinden. Elders in dit Kerkvenster leest u hier meer over.

Ondanks de situatie waarin wij verkeren proberen we toch verschillende activiteiten weer op te pakken, weliswaar misschien anders dan u gewend bent, maar we doen ons best.

Tot slot wil ik de wens uitspreken dat ik u de komende tijd in goede gezondheid weer mag ontmoeten, hetzij bij een kerkdienst, hetzij bij een andere bijeenkomst, maar mocht u het niet aandurven om een bijeenkomst bij te wonen blijft u dan rustig thuis. Ik weet dat velen van u naar de zondagse eredienst luisteren via kerkomroep om zo toch bij de gemeente betrokken te blijven.

Rina Zinger (preses)

GEMEENTENIEUWS

BEDANKT

- We hebben wel 60 kaartjes gekregen vanwege ons 50-jarig huwelijks.

Dank je wel, allemaal!

Marten en Ria Schipper

- Beste mensen,
Ook ik kreeg een prachtig boeket bloemen van de kerk na mijn revalidatie in Beatrixoord.
Bedankt.

Koertdien Thalen.

- Beste mensen,
We hebben als gezin de laatste 12 weken van het leven van mijn vrouw, onze moeder en onze oma als heel bijzonder ervaren. In liefde, met een lach en een traan, hebben we haar beetje bij beetje los mogen laten.

LANGDURIG BUITENSHUIS VERBLIJVEND

Wanneer u uw naam en adres hier ook vermeld wilt hebben, dit graag doorgeven aan Mina Dodde, tel. 0598-391760.

Dhr. B. Staal,
Dhr. H. Staal,
Mevr. A. van de Laar - Klinkenberg,
Mevr. H. Mertz - Nijborg,
Dhr. L. Bulder,
Mevr. A. Koning - van Calker,
"De Burcht, Hoogezand.

Erwin Jonkman
"Stichting van Boeyenoord",
Assen.

STUIVERPOT

Het is al een hele tijd geleden dat u iets over de stuiverpot hoorde.
Er is een mooi bedrag bij elkaar gespaard € 235,-. Vele kleintjes maken een grote al moet ik erbij zeggen dat er dit keer een hele grote spaarpot bij zat!
Allemaal bedankt.

BLOEMENGROET

juni

Mevr. E. Kiewiet - Kok

juli

Dhr. W. Hartlief

Mevr. J. Grutter

Mevr. Gerda Springelkamp

Dhr. J. Nieswaag

Mevr. M. Meyer - Bakker

Het was niet alleen bijzonder en waardevol vanwege het feit dat we deze tijd met elkaar hebben gekregen, maar vooral óók omdat we mochten ervaren dat we door zoveel mensen zijn gedragen, getroost, geholpen in welke vorm dan ook.

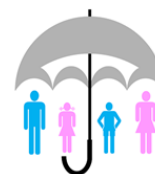
We zullen deze blijken van liefde en medeleven tijdens het ziekbed en afscheid van Tinie Schouwenaar nóóit vergeten.
Heel veel dank daarvoor!

Met warme groet, Rien, Marian, Henk, Johan, Nelleke, Henny, Annemarieke, Mariëlle en Myrthe

Jeannet Snip
Sintmaheerd/De Zijlen,
Tolbert.

Dhr. J. Top
Maartenshof,
Groningen.

Dhr. J. Hassing
Dilgtweg
Haren.

Het zal nu met de corona en het feit dat we meest pinnen wel hard minder worden met de stuivers voor brood en medicijnen. Mocht u toch iets willen geven we hebben nog altijd de stuiverpot.

Janny Thalen.

Koertdien Thalen

Dhr. J. Veldhuis

Mevr. S. Westerhuis - Mulder

Augustus

Mevr. W. van Dijk - de Gries

Mevr. G. Bulder - Levering

Mevr. H. Bouwman - Bontkes

Mevr. D. de Ruiter

PASTORALE RAAD

Hallo allemaal,
Zo staat de vakantie nog voor de deur en dan is deze voor velen alweer om. Wel op vakantie,

toch niet op vakantie?? De keuze is dit jaar toch wel anders dan andere jaren. Ondanks de bijzonder tijd hoop ik toch dat u een goede

vakantie heeft gehad waarin weer energie is gehaald om samen weer verder te gaan als kerkelijke gemeente.

Het is een bijzondere tijd waarin wij allen een weg proberen te vinden, zodat er toch contacten kunnen zijn. Alleen op een andere manier. Binnen de Pastorale raad overleggen wij als dat nodig is en zodra het weer kan en mogelijk is gaan wij weer vergaderen. Zolang hebben wij wel online contact om belangrijke zaken te kunnen bespreken. Doordat wij met z'n allen nog erg voorzichtig moeten zijn, zijn wij nog niet weer bij elkaar geweest. Wel is er overleg geweest. Dat is in deze tijd makkelijker door alle media die wij tot onze beschikking hebben.

Voorbede

Normaal gesproken ligt er het voorbede boek bij de kerkdiensten in de hal, zodat u een voorbede kunt aanvragen. Aangezien wij nog niet allemaal weer in de kerk kunnen komen en wij uit hygiëne overweging ervoor hebben gekozen om deze nog niet weer neer te leggen, kunt u daarom de voorbede aanvragen via de mail of via de telefoon bij de pastorale raad. Dit kunt u doen door uw voorbede voor zaterdagmiddag 17.00 uur door te geven aan de pastorale raad via het e-mailadres: pr@pknhoogezandsappemeer.nl (deze mailbox wordt elke dag gecontroleerd, ook in het weekend) of u kunt bellen of appen naar: 06-30143845 Joke Drent - Halma.

Omkijken naar elkaar

In deze tijd van zorgen en onzekerheid willen wij er als kerkelijke gemeente ook voor u zijn. Zijn er pastorale aandachtspunten, weet u iemand die eenzaam is, ziek is, wat extra aandacht kan gebruiken. Dan horen wij dat als Diaconie, Pastorale raad graag zodat wij daar een keer contact kunnen maken via de telefoon, e-mail, een kaartje sturen etc. wat er maar mogelijk is in deze tijd. Bezoekwerk doen wij nu (nog) niet omdat dit niet mogelijk is, maar omkijken naar elkaar kunnen wij wel. Het is behelpen, maar samen komen wij ver.

Langzamerhand worden de strenge maatregelen versoepeld om de verspreiding van het coronavirus nog steeds 'gecontroleerd' te laten verlopen, daarom blijven wij ons (zoveel mogelijk) houden aan de richtlijnen van de overheid.

We willen er ook graag voor u zijn. Daarom laten we u weten dat pastoraal contact uiteraard wel telefonisch of eventueel via de e-mail plaats kan hebben. Mocht er wat zijn, voelt u zich in een isolement terecht komen, heeft u behoefte aan een gesprekje, heeft u hulp nodig, of slechts even behoefte aan contact: schroom niet de telefoon te pakken en te bellen of een mailtje te sturen:
pastor Percy Kulk: tel. (0598) 623645
e-mail: w.p.kulk@planet.nl
ds. Margreet Hop: tel. 0592 559571
e-mail: m.hop@planet.nl
ds. Jac. van Veen: tel (0598) 383353
e-mail: vanveen.vdm@ziggo.nl

Of u stuurt een e-mailtje naar:
pr@pknhoogezandsappemeer.nl

Heeft u vragen, ideeën of wilt u samen met ons actief zijn in onze kerkelijke gemeente dan horen wij dat graag!

Doorgeven pastorale aandachtspunten coördinatoren pastoraat

* Trieny Vos tel. 06-24845856,
trieny@kpnmail.nl (Oosterwijken = alle adressen ten oosten van de Kerkstraat. Inclusief Kerkstraat).
* Roelfiena v/d werk tel. 0598-324121,
r.vanderwerk@ziggo.nl (Westerwijken = alle adressen ten westen van de Kerkstraat)
Aanvraag bloemengroet
* Woppe Hartman, tel. 390078,
roel.hartman@home.nl (Bloemengroet bij dienst in de Ontmoetingskerk)
* Jenny Brands, tel. 321765,
jw.brands5@gmail.com (Bloemengroet bij dienst in de Damkerk)
U kunt bij beide terecht voor het aanvragen van de bloemengroet. Als er een kerkdienst is in de Damkerk dan verzorgt Jenny Brands de bloemengroet en bij de Ontmoetingskerk Woppe Hartman. Onderling vervangen zij elkaar bij vakanties en ziekte.

Voor andere zaken met betrekking tot de Pastorale raad kunt u contact opnemen met de secr. van de pastorale raad. De volgende vergadering wordt gepland zodra het weer mogelijk is.

Namens de pastorale raad,
Secr. Joke Drent – Halma
Tel. 06 - 30143845
pr@pknhoogezandsappemeer.nl

STICHTING BROODNODIG

Lieve lezers,

Wanneer ik dit schrijf zijn de vakanties in Nederland begonnen, door de Corona gaat alles anders dan anders.

Positief nieuws: van de Shell in Groningen krijgen wij eens in de twee weken de derving v.d. shops. Denk aan luxe zoetwaren koeken, chocolade ed. Graag bedank ik Jeroen, medewerker van de shop, hiervoor. Door jou is dit mogelijk geworden.

Elke keer blijft het moeilijk om alle gezinnen te voorzien van de broodnodige boodschappen,

wij blijven afhankelijk van giften en krijgen geen subsidie o.i.d. Daarvoor doen wij een oproep op uw vrijgevigheid.

U kunt uw bijdrage storten op bank rekening nummer NL34INGB0004675099 t.n.v. stichting BroodNodig te Hoogezand.

Wilt u ons op een andere manier steunen, dan kan dit ook door bv een vol koopzegelboekje in te leveren bij iemand van het bestuur.

Blijf gezond.

Monique Staal-Streuper
Bestuurslid

E-MAIL-BIJBELLEESCLUB

We gaan een onzeker seizoen tegemoet. Hoe zal de pandemie zich ontwikkelen? Komt er een “tweede golf”? Zal er dit jaar al een vaccin beschikbaar komen? En als we denken aan het kerkelijk leven: welke activiteiten kunnen wel, welke niet doorgaan? En de dingen die wél doorgaan: kan ik daar gezien de risico’s wel aan deelnemen? Dingen die we ons vast allemaal wel eens afvragen. Zeker wanneer we wat ouder zijn of een kwetsbare gezondheid hebben.

Maar terwijl ik over deze dingen aan het nadenken was, kreeg ik een vraag van iemand uit het jongere deel van onze gemeente. Een vraag om een beetje hulp bij het beter leren kennen van de Bijbel. En zo kwamen in mijn hoofd verschillende dingen samen, die met elkaar een soort chemische reactie aangingen, waaruit ten slotte het idee van een “E-mail-Bijbelleesclub” geboren werd. Een activiteit rond de Bijbel, waaraan iedereen kan deelnemen, ook wie voor kortere of langere tijd aan huis gebonden is.

Maar wat houdt dat in, zo’n E-mail-Bijbelleesclub? In het kort, de naam zegt het al: een club van Bijbellezers, die vooral werken via de e-mail. (Hebt u geen e-mail? Lees dan toch nog even verder, want we gaan het zo regelen dat ook mensen zonder e-mail mee kunnen doen!)

Maar nu concreter:

Voor wie is deze club bestemd? – Voor iedereen die (voor het eerst of opnieuw) kennis wil maken met de belangrijkste personen en

thema’s uit de Bijbel en/of de eigen Bijbelkennis wil opfrissen. Tevens als vervangende mogelijkheid voor deelnemers aan activiteiten die door de coronacrisis niet – of maar gedeeltelijk – kunnen doorgaan. En natuurlijk ook voor mensen die vanwege diezelfde crisis niet kunnen deelnemen aan kringen die wél doorgaan. Kortom: voor iedereen!

Hoe gaat het in z’n werk? – Elke deelnemer ontvangt wekelijks per e-mail (of anders per post) een leesroostertje voor de komende week, met telkens een ander weekthema en voor (bijna) elke dag een Bijbelgedeelte om te lezen. Concreet houdt dat in:

- maandag t/m vrijdag: voor elke dag een stukje om te lezen;
- zaterdag: mogelijkheid om alvast naar de (in Deurschrift vermelde) lezingen van de zondagse dienst te kijken;
- zondag: gelegenheid om die dienst te bezoeken of te beluisteren.

Komt er ook uitleg bij de lezingen? – Ja, maar niet teveel, de nadruk ligt op de lezingen zelf. Wel wordt telkens een kleine inleiding gegeven op het thema van de week en wordt bij de afzonderlijke lezingen waar nodig een korte toelichting gegeven. En natuurlijk is er op zondag in de preek een stukje uitleg bij de zaterdag gelezen teksten.

Maar als ik desondanks dingen niet begrijp? – Dan is er gelegenheid om vragen te stellen per e-mail (of post of telefoon). Over elk gelezen Bijbelgedeelte (dus ook dat van zaterdag/zondag). De gestelde vragen worden

wekelijks behandeld in het rubriekje “Vragen van lezers”, onderaan het leesrooster. Zo kunnen alle deelnemers vraag en antwoord lezen. Wees gerust: domme vragen bestaan niet, en de vragensteller blijft anoniem (tenzij deze zijn/haar naam graag vermeld ziet).

Gaat alle uitwisseling per e-mail (of post of telefoon)? – Ja, iedereen kan volledig deelnemen zonder het eigen huis te verlaten. Maar... voor wie wil zal er, als de omstandigheden het toelaten, enkele malen per jaar een korte bijeenkomst georganiseerd worden om ervaringen en vragen uit te wisselen. Deelname hieraan is echter geheel facultatief!

Wanneer beginnen we? – De club gaat van start op maandag 28 september.

Tot hoelang gaan we door? – De club wordt afgesloten op een nader te bepalen tijdstip in juni of juli.

Wordt de club na de zomervakantie voortgezet of herhaald? – Dat is vooralsnog niet de bedoeling, het gaat in principe om een eenmalige activiteit! Dus laat deze kans niet voorbijgaan...

Hoe kan ik mij aanmelden? – Bij voorkeur per e-mail (maar telefonisch of per post mag ook) bij ondergetekende (zie contactgegevens op de binnenkant van het achterkaft). De aanmeldingen zie ik graag vóór Startzondag (20 september) tegemoet.

ds. Frits Praamsma

KERKENWERK

- Handelingen die kunnen leiden tot het doorgeven van besmetting

Dit is een artikel om onszelf bewust te maken dat we als vrijwilliger in de kerk het virus kunnen doorgeven als we zelf besmet zijn. Op alle mogelijke wijzen geven we zaken aan elkaar door, heel vaak op papier. De meest veilige weg is alles digitaal te verzenden. Dit is ook de meest duurzame wijze. Als dit niet kan, dan staan hieronder mogelijke oplossingen. Je moet je elke keer de vraag stellen: als ik besmet ben en ik doe vrijwilligerswerk, wat kan ik dan doen om mijn medemens niet in gevaar te brengen, niet ook te besmetten met het corona virus.

Mogelijke voorbeelden/oplossingen:

1. **Deurschrift afdrukken en groot lettertype liturgieën afdrukken voor zondag in de dienst.**

(Activiteiten vinden aan het eind van de week plaats. Meestal is het niet mogelijk om de afdrukjes voldoende lang in quarantaine te houden). Na 36 uur liggen, zeker geen besmettingsgevaar meer.

Degene die de afdrukken maakt: Als je niet verkouden bent tijdens het afdrukken en maken van de liturgieën is handen wassen voldoende. Hoesten en niezen geeft de grootste kans op besmetting. In dit geval kan een mondkapje en handschoenen gebruikt worden. Doe alle kopieën in een plastic tasje om ze verder te beschermen.

Ontvanger van de afdrukken:

- a) Als de ontvanger de eindbestemming is dan hoeft de ontvanger niets te doen.
- b) Als de ontvanger de kopieën doorgeeft aan een ander en verkouden is, dienen handschoenen gebruikt te worden, bij het vastpakken van de kopieën. Dan kunnen ze veilig worden bezorgd.

2. **CD met deurschrift:** Cd's kunnen ontsmet worden met alcohol. Bij verkoudheid het behandelen en doorgeven en afleveren in een enveloppe/tasje steeds met mondkapje/handschoenen aan tot afgeleverd bij de ontvanger.
3. **Kerkvensters:** Iedereen die er met de handen aanzit: ophalen, sorteren en afleveren en verkouden is: mondkapje/handschoenen gebruiken tijdens de handelingen. Kerkvenster in een plastic zak meenemen.
4. **Acceptgiro's: Autodienstlijsten** voor gemeenteleden zonder computer, **Schoonmaakrooster**, **Koffiedienstrooster**, **Bloemengroet:** handen wassen; Bij verkoudheid: plastic handschoenen, bij hoesten en niezen een mondkapje.
5. **Keuken werkzaamheden:** Iedereen die in de keuken werkzaamheden verricht. Koken, koffie etc. Mondkapje dragen en

handschoenen dragen in de keuken en tijdens uitserveren. Nog beter: bij hoesten en niezen iemand vragen om in te vallen. (in de horeca is dit de normale werkwijze)

Er zullen ongetwijfeld nog meer handelingen zijn die niet genoemd worden. Aan de hand

van deze voorbeelden is het wel duidelijk wat je hier zelf aan zou kunnen doen om de kans op het doorgeven van het virus aan je medemens zo klein mogelijk te maken. Neem verantwoordelijkheid, wees alert!

Gerard Burger

VAN DE BEHEERDER ONTMOETINGSKERK

Beste mensen,

Helaas hebben we elkaar vanwege de Corona perikelen al vanaf half maart niet kunnen ontmoeten in de kerk. Inmiddels zijn we een half jaar verder. Ongeveer vanaf Pasen, zijn we begonnen met de online-diensten om toch bekende stemmen en het wèl en wee van onze eigen gemeente bij u in de huiskamer te kunnen brengen. Gelukkig zijn we nu in een fase gekomen dat de kerkdiensten langzamerhand door steeds meer gemeenteleden bezocht kunnen worden.

Vanaf het moment dat we geen diensten en andere activiteiten in de kerk en in Brandpunt meer hadden hebben we ons als vrijwilligers afgevraagd wat we dan wel zouden kunnen doen. Vanaf het begin leek het er al vrij snel op dat deze situatie wel eens een langere tijd zou kunnen gaan duren.

Dit gaf ons de gelegenheid om wat extra onderhoud aan de gebouwen en technische installaties uit te voeren.

We zijn begonnen met het snoeien van de bomen rechts van het kerkpad en naast de toren. In een eerdere uitgave van kerkvenster hebben jullie kunnen lezen dat de bomen gerooïd zouden worden, maar daar werd geen vergunning voor verleend. Vanaf 1 januari jl. stonden de bomen ineens op de lijst met beeldbepalende bomen binnen de gemeente Midden-Groningen en moest er een kapvergunning worden aangevraagd. Dus hebben we ze flink gesnoeid. Eigenlijk ook wel zo mooi dat ze er nog staan.

Vervolgens hebben we het groen om de kerk flink onderhanden genomen, de laatste jaren waren er door de droge en hete zomers wat planten dood gegaan en ontstonden er kale plekken. Deze kale plekken zijn inmiddels opgevuld met jonge aanplant. Gelukkig hebben we deze zomer wat meer regen gehad zodat het erop lijkt dat de planten goed hebben kunnen wortel schieten. De meesten zijn nog groen. Er zijn 3 lantaarnpalen geplaatst naast de kerk om

het plein voor Brandpunt beter te kunnen verlichten.

In de grote zaal van Brandpunt is airconditioning geplaatst. In de zaal werd het in de zomer toch wel erg warm. Omdat er veel (kerkelijke) activiteiten en condoleances zijn heeft de CvK op verzoek van de gebruikers besloten dat dit een zinvolle investering is. Ook is Brandpunt van binnen en van buiten geschilderd. Dat was wel nodig. De kozijnen aan de buitenkant waren erg aan een verbeurt toe en van binnen zijn de hal en de zaaltjes weer van een nieuwe sauslaag voorzien.

In de kerkzaal is ook het e.e.a. veranderd. Eerst zijn er 2 nieuwe beamers opgehangen.

Vervolgens is de plaats van de bediening van de beamers verplaatst van rechtsvoor op het liturgisch centrum naar helemaal achterin de kerkzaal. Ook de geluidsinstallatie is verplaatst. Deze stond altijd in de ruimte achter de preekstoel. Nu staat de geluidsinstallatie, inclusief wat nieuwe componenten, ook achter in de kerk. De beamers en het geluid kunnen nu vanaf één plek bediend worden. Dit alles zorgt ervoor dat de beeld- en geluidskwaliteit verbeterd is. En het is voorin de kerk rustiger. Het liturgisch centrum is nu weer liturgisch centrum.

Vanaf half september zal het kerkgebouw 2 weken in de steigers staan. Er zal veel zinkwerk worden vervangen en de toren wordt opnieuw geïmpregneerd.

Om weer mensen toe te laten in beide kerkgebouwen zijn we ook veel bezig geweest met het schrijven van een Corona-gebruikersplan en natuurlijk met de uitvoering daarvan. In beide gebouwen zijn de nodige voorzieningen getroffen om de kans op Corona-besmetting zo klein mogelijk te houden.

We moeten de veiligheid van de medewerkers en bezoekers wel kunnen waarborgen.

In het kader van dit laatste worden momenteel alle koster en andere beheerders van beide gebouwen opgeleid als BHV-ers om bij

eventuele calamiteiten goed te kunnen handelen.

Ik wil hierbij alle vrijwilligers die het afgelopen halfjaar hard hebben gewerkt om bovengenoemde punten te realiseren heel hartelijk bedanken voor hun inzet.

Ik hoop jullie allemaal zou gauw mogelijk weer te ontmoeten in één van beide kerkgebouwen.

Gert Vegter,
beheerder Ontmoetingskerk

STARTZONDAG 2020

20 september, 9:30 u. Ontmoetingskerk

De Startzondag zit er weer aan te komen. Op 20 september maken we een begin met het nieuwe seizoen. Thema voor dit jaar is: **Het goede leven**. Misschien wel heel actueel in deze tijd. De pandemie maakt het leven er immers niet eenvoudiger op. Wat is dan het goede leven?

We gaan met dit thema aan de slag. Uiteraard komt er niet een heel programma. Dat kan nu eenmaal niet. Toch gaan we proberen de dienst een beetje anders dan anders te doen. En we hopen dat we na afloop samen kunnen koffiedrinken met wat lekkers erbij en met voldoende gespreksstof. Alles op anderhalve meter afstand!

We weten dat niet iedereen kan komen.

Maar of u nu wel of niet kan komen, misschien vindt u het leuk om iets te maken voor deze zondag dat betrekking heeft op het thema. Laat uw creativiteit eens gaan en maak, schrijf, teken, fotografeer of vind iets, wat voor u het goede leven uitdrukt. Breng het in (we komen het graag halen: neem daarvoor contact op met een van de commissieleden), of neem het mee naar de kerk, en we maken er die zondag een tentoonstelling van.

Met inspirerende groet,
Jac. van Veen (0598) 383353
Evelyn Dijkman (0598) 323270
Trudy Rengers (0598) 327789
Jolanda Elzinga (0598) 851565

KOFFIEOCHTEND

Vanaf 15 juli zijn we weer gestart met de koffieochtend volgens de coronaregels u bent welkom iedere woensdag van 10 uur tot 11.30 uur. Opgave is niet nodig.

Jolanda Elzinga

CORONAPERIKELEN

Toen ik in deze belabberde coronatijd een aantal weken geleden voor het eerst weer voor een kerkdienst de Vonkzaal binnen kwam werd ik attent gemaakt op het tafeltje met een pakje antiseptische doekjes. Eerst handen reinigen!

Met moeite er een uit gefruitseld en meteen kreeg ik er drie of vier bij cadeau. Nadere beschouwing bracht aan het licht dat het 'Comfort' billendoekjes waren. Op de verpakking de afbeelding van een gelukzalige

moeder neerkijkend op een iets minder gelukkige baby. Die zal wel net een beurt hebben gehad dacht ik nog vrij onnozel. Vermoedelijk haar eerste kind en nog wat onwennig misschien? Mij ging het evenzo, zij het dan op een andere wijze: Het beoogde uiteraard en dus niet het aangeduide om een misverstand te voorkomen. Mijn aanvankelijke bevreemding over deze zo op het eerste oog wat cryptische benaderingswijze van volwassen kerkgangers – baby’s waren in geen velden of wegen te zien – maakte naderhand plaats voor een voorzichtige bewondering. Misschien was het wel een marketingtruc van de afd. PR in het College van Kerkrentmeesters om op deze wijze het stoffig en vergrijzende imago van de Damkerk en meer speciaal haar oudere kerkgangers wat op te krikken? Thuisgekomen begon ik daar toch wat aan te twijfelen Allen daarin zijn uiteraard zéér bekwame bestuurders, dat wel, maar tot het bedenken, laat staan uitvoering van een dergelijke uitspatting acht ik hen niet in staat. Laten we het maar houden op typisch Damkerkgedrag.

Nee dan de week daarvoor door mij bezochte

Ontmoetingskerk, waar ik zeer nadrukkelijk gewezen werd op het gebruik van de meest moderne en geavanceerde desinfectie dispenser met infrarood sensor. Niks geen gefruitsel of waarheen met het doekje. Hand eronder en de elektronica deed de rest. Wat een andere benadering en dat feitelijk door een en dezelfde organisatie.

‘Eenheid in verscheidenheid’ of is het ‘gescheidenheid in eenheid’. Natuurlijk weet ik wel beter. Zie hier in een notendop het verschil tussen de feitelijk nog steeds apart optrekkende kerken. Ze zijn bestuurlijk dan wel vereend, maar praktisch?

De gezapig Hervormde Damkerk aanpak afgezet tegen de meer met de tijd meegaande en commerciële benadering van de in wezen nog steeds Gereformeerde Ontmoetingskerk. Zeer vermoedelijk speelt bij laatstgenoemde ook nog een rol dat men daar de hete adem van Monuta en Yarden in de nek voelt, maar dat terzijde.

Zo vult men elkaar toch mooi aan niet waar.
Van de wieg tot het graf.

Sietsko Dijkman

FELICITATIES

De felicitaties aan onze jarige gemeenteleden vanaf 80 jaar gaan, vergezeld van een bloemengroet van de gemeente, naar:

oktober

4	Dhr. A. Blaak	22	Dhr. A. Darwinkel
12	Mevr. W.Z. Spackman - Geertsema	24	Dhr. W. Orsel
14	Dhr. A.H. Buikema	26	Mevr. A. Leugs - Buitenkamp
14	Mevr. K. de Vries - Bosma	26	Mevr. G. Buitenwerf - Baar
19	Dhr. J. Anakotta	28	Mevr. A. Jurjens - Kamphuis
20	Mevr. A.S. de Jonge - Oldenburger	31	Mevr. G. Smit - Koers
20	Mevr. W.E. Klinkhamer - Dragt		

WOORD & WEG

voor inspiratie, informatie en opinie – juli en augustus 2020

Het dubbelnummer van Woord & Weg voor juli en augustus heeft als tegenhanger het zeer leeswaardige Kerk&Israël Onderweg. Dat tijdschrift heet voortaan “Op weg – ontmoeting met het jodendom”. Want door af en toe samen te worden uitgebracht met Woord&Weg is een bredere doelgroep bereikt. Gehoopt wordt dat dit blad de aandacht voor de joodse wortels van het christelijk geloof en de betekenis hiervan voor ons kerk-zijn versterkt. Misschien bevordert het ook de joods-christelijke dialoog.

4 oktober is het *Israëlzondag* met als thema “Kies voor het leven!” (zie Deuteronomium 30: 11 – 20, De handreiking ervoor is te krijgen via protestansekerk.nl/israelzondag).

Dit nummer van Woord&Weg is volgens Jurjen de Groot, de directeur van de Dienstenorganisatie, goed samen te vatten met het woord *Reflecteren*. Een woord dat past bij de zomer. Ligt het kerkenwerk ’s zomers al altijd

stil, nu is dat door de corona crisis veel eerder en langer dan normaal stilgezet. Gemeenten zijn aardig op de proef gesteld doordat we niet naar de kerk konden.

Verslag wordt gedaan van hoe de gemeenten te Heerenveen, Goor en Woerden met de *corona-sluiting* van kerkgebouwen zijn omgegaan. Het omzien naar elkaar werd luisteren naar elkaar, ook per telefoon. Met bakens van rust en hoop. Men maakte er o.a. een grote vlag met “HOUD MOED, HEB LIEF”.

In het *dilemma* beantwoorden vier predikanten - tussen hoop en vrees – de vraag over *het nieuwe kerkenwerkseizoen: weer gewoon van start of niet?*

Ds H. van Veldhuizen, predikant van het zwaar door corona getroffen Overijsselse Hasselt, wil daarbij loslaten wat achter ons ligt.

Ds M. Hazeleger uit Beilen c.a. vindt dat we terughoudend moeten zijn, omdat nog zo veel onduidelijk is. De kerkdiensten on line zijn korter geworden. Wie worden er door bereikt en vinden de trouwe kerkgangers het fijn als de diensten afwijkend blijven?

Ds P. Versloot van de Groninger Martinikerk met veel verloop vanwege de vele studenten denkt dat we misschien opnieuw met elkaar moeten beginnen.

Ds. Quak in Prinsenbeek vindt dat deze tijd uitnodigt tot een andere betrokkenheid. Zo begeleidt zij een kring van jonge vrouwen tussen de 25 en 35 jaar met een druk leven. Sommigen komen nooit in de kerk, anderen nu en dan. “Nu luisteren ze vaak online naar de kerkdienst, terwijl ze wandelen. ... Velen willen doorgaan met online luisteren. De drempel naar het online inschakelen is veel lager dan het bezoeken van een kerkgebouw!”.

Dhr. M. van der Meulen, beleidsmedewerker gemeenteopbouw, vindt dat de blijvende impact van de coronacrisis op ons kerk-zijn nog lastig is te bepalen. Sommigen vergelijken de situatie met een sneeuwstorm, de winter of een ijstijd. Nou, bij een sneeuwstorm schuil je even en ga je daarna op hetzelfde pad verder. Op een winter moet je je goed voorbereiden en een voorraad aanleggen. Maar ontwikkel bij een ijstijd een totaal andere manier van leven. Hij denkt aan de laatste twee scenario's. Natuurlijk weet ook hij niet hoeveel er moet veranderen.

Maar vraag je niet meteen af wat deze crisis ons kan leren. ‘Het is belangrijk om eerst de tijd te nemen om te rouwen. Over wie en wat we kwijtgeraakt zijn, over wat we gemist

hebben, welke problemen zijn ontstaan.

Hopelijk ontdekken we waar Christus ook kan zijn. In de onderlinge relaties, de relatie met God, met elkaar, met mensen van buiten.’

Hij adviseert: *Neem even de tijd*, ook als kerkenraad. Bespreek tijdens de eerste normale vergadering de vragen: waar ben je verdrietig om, wat heb je niet zo gemist, welke nieuwe dingen heb je ontdekt, wat ga je blijvend anders doen, hoe heb je God, elkaar en de wereld anders leren kennen?

Zie ook: Protestantsekerk.nl/ideeenbank.

Bij de reflectie behoort ook het boekje “*Kijk op de ziel*”, dat Martine Oldhoff op verzoek van de generale synode schreef. Daarbij omschrijft ze de ziel als het ontvankelijke ‘ik’ dat in alle verandering toch steeds die ene persoon blijft: het ‘zelf’ voor God. Zij “hoopt dat het boekje mensen kan helpen bij het nadenken over wie zij zijn voor God, over hun eigen innerlijk. Hoe gaat het met je eigen ziel? En op welke manier is de gemeente een plek waar de ziel opademt?” Het boekje heeft gespreksvragen zodat het niet blijft bij nadenken alleen. Is uw ziel gevoed door het online aanbod van uw gemeente de afgelopen maanden of mist u de fysieke kerkgang? Het boekje kost € 6,99 en is te bestellen bij KokBoekencentrum.nl.

In *Zinnig* geeft René van Loenen op de melodie van psalm 101 een liedtekst bij “Goede machten” van Dietrich Bonhoeffer (Lied 511):

Kyrie en Gloria.

1. Ontferm u over ons in kwade dagen
als wij de zware last zo wankel dragen,
gebrandmerkt en gekrenkt tot op het bot,
ontferm u God.
2. Ontferm u over ons in stille uren,
als wij de schaduw van de dood verduren,
onwetend van het ons beschoren lot,
ontferm u God.
3. Gij die ons nooit ontbreekt, zolang wij
leven
zolang zult gij ons met uw licht omgeven
en met uw liefde – wonderbare macht,
Gij geeft ons kracht.
4. Wij mogen in de avond, in de morgen,
ons veilig bij u weten en geborgen
tot in het diepe zwijgen van de nacht,
o stille wacht.

Al komt dit nummer pas begin september uit,
onthoud: ‘Houd moed, heb lief.’

– september 2020

Eigenlijk zend ik deze bijdrage één dag te laat in. Maar als ik wacht tot het volgende nummer komt het volgende wel heel erg over als mosterd na de maaltijd.

Vandaar nu een tweede bijdrage.

Het nummer van Woord & Weg plus Diakonia voor september werd vergezeld door het weer lezenswaardige september nummer van “Op weg – ontmoeting met het jodendom”, het oude “Kerk&Israël”.

De directeur van de Dienstenorganisatie vat de vormgeving van het pastoraat in de coronatijd samen als “sterker luisteren”. Hij ontleende die samenvatting aan de beschrijving van de lucht-havenpastor op Schiphol. Corona kan de bodem onder het bestaan van mensen wegslaan:

Een Oost-Europees gezin op weg naar de Verenigde Staten mocht daar een nieuwe toekomst opbouwen maar strandt op Schiphol omdat van pastoraat buiten de plaatselijke gemeenten worden gegeven. De pastor zorgt er voor dat het gezin toch weer per auto terug kan.

Ds. De Reuver gaat in op de nieuwe visienota Van U is de toekomst. Daarbij moeten we niet krampachtig blijven staren naar het ‘hoe houden we alles overeind’, maar mogen, zo niet moeten we “onze lege handen” aanvaarden: de ontvankelijkheid, waakzaamheid en concentratie op God. Een belangrijk beeld in de visienota is het beeld van ‘twee altaren’. Het ene altaar staat in de kerk, het andere midden in de wereld, in het bijzonder aan de tafelranden van het leven. Dit is een beeld voor de kerk als gemeenschap van

Woord en tafel, waar God zich laat vinden. Het ene altaar kan niet zonder het andere. Omdat God één is, zoeken we principieel het contact met andere christenen en met de samenleving als geheel. Dat vraagt om een diversiteit van kerkvormen. Hopelijk laten de gemeenten zich uitdagen.

Kijk op protestantsekerk.nl/visienota voor het aanvragen van de visienota en een handreiking voor gesprek.

Reacties van vijf gemeenten op het concept van de visienota worden gegeven. Ook het hoofd Vertalen van het NBG, dr. M. de Jong, reageert op de nota: Genade, meer heb je niet nodig.

In het dilemma beantwoorden vier predikanten de vraag of we nog zonder online kerk-zijn kunnen. De predikante van Winsum-Halfambt denkt dat de online aanwezigheid blijvend is, - de predikant van Tilburg wil niet meer zonder. De predikant van Deil-Enspijk hoopt dat we niet alleen in de virtuele werkelijkheid gaan leven.

Is er een middenweg te kiezen, vindt de predikante van Poortugaal.

Ook Diakonia gaat met het “thema “Creatief in crisistijd” voluit in op kerkzijn in coronatijd. Het hoofd van Kerk in Actie, Rommie Nauta, leidt ‘t nummer in met De kerk op haar mooist. We zagen en zien een ongekend diaconaal elan. Misschien hebben we meer diakenen nodig, ook hier. “Want zoals een Marion van Bruggen van het belmaatjesproject in Dordrecht zegt: “De coronacrisis houdt een keer op, maar de eenzaamheid blijft.”

Met dank voor uw aandacht,
Jan R. Terbijhe

INLIA

nieuwe verpleegkundige Astrid Swadberg:

Van de mercy ships via Braziliaanse sloppenwijken naar de Groningse opvangboot.

Al toen ze 10 was dacht ze: later ga ik mensen in arme landen helpen. Astrid Swadberg, verpleegkundige bij INLIA, heeft het gedaan ook. Ze werkte op de Mercy Ships voor de kust van Afrika en in de sloppenwijken van Brazilië. En nu werkt ze weer ‘aan boord’; op de opvangboten van INLIA in Groningen.

“Zo leuk om hier op een schip rond te lopen”, zegt Astrid. Ze versterkt het medische team gedurende de corona-periode. Haar loopbaan begint in het Martini Ziekenhuis in Groningen, voordat ze in ’93 en in ’95 aanmonstert op de Mercy Ships; ziekenhuisschepen voor de kust van Togo, Senegal en Madagaskar. Ze doen oogoperaties, hazenlipcorrecties, verwijderden gezichtstumoren. Dankbaar werk, dat het leven van mensen verandert.

Na wat jaren terug in Nederland neemt ze opnieuw contact op met de moederorganisatie van Mercy Ships, die ook bases heeft in de sloppenwijken van Zuid-Amerika. Vier jaar werkt ze in het Braziliaanse Belo Horizonte. De verpleegpost bij het community center is het voormalige hondenschuurtje. Astrid verbindt er wonden, verzorgt huidaandoeningen, doet triage.

“Eigenlijk wat ik hier ook doe: consulten, directe zorg én kijken of we het probleem zelf kunnen tackelen of naar een arts moeten.” In Belo Horizonte ontmoet ze de Amerikaan Dave, eveneens vrijwilliger. Ze trouwen en verhuizen naar Amerika. Met het idee dat ze nog eens zullen verkassen naar een ander land. Dat wordt Nederland. “We hadden beiden het gevoel dat God ons hierheen leidde.” Ze begint in 2017 bij INLIA, als vrijwilliger in de TussenVoorziening (een project in Eelde). En

dan krijgt Dave in augustus 2018 ineens kanker. Hij overlijdt in januari 2019. Erover praten is nog steeds moeilijk.

Buiten zwaait iemand. Astrid kent hem van de TuVo, waar ze als vrijwilliger bevriend raakte met de gasten. Ze raakt er ook bevriend met gasten uit de opvang in Groningen die op de TuVo helpen met vertalen. Maar deze collega-vrijwilligers zijn nu potentieel patiënten.

“Die zie ik dus niet als verpleegkundige. Die gaan naar een van de collega’s.” Ze komt ook niet als verpleegkundige op de TuVo, totdat alle gasten met wie ze omging zijn doorgestroomd naar eigen woningen. “Alles wordt hier heel zuiver en professioneel gehouden”, zegt ze, “Heel goed.” Ze zit prima op haar plek. Voorlopig stapt ze niet van boord.

LIED

Als blijk van dank voor alle diakenen maakten een Bas van Nienes en Lydia van Maurik in opdracht van Kerk het volgende lied:

Niet alleen

*Ik beken vandaag dat ik kwetsbaar ben,
als een veldbloem in de wei,
die vandaag nog bloeit, stralend, zorgeloos,
morgen door de wind verwaait.*

*Onze Vader weet dat we kwetsbaar zijn,
want zo heeft Hij ons gemaakt.
Zo ontmoet ik jou, zo ontmoet jij mij,
want Hij gaf ons aan elkaar.*

*Ik geef je mijn handen die vangen en dragen.
Ik geef je mijn ogen die kijken zonder vragen.
Al zijn we gescheiden door muren en ramen:
ik kijk zonder angst, mijn hart raakt je aan.*

*Als de bloem verwelkt, als het gras verdort,
als de angst ons overmant,
dan vertel ik jou, dan vertel jij mij:
“We zijn veilig in Gods hand”.*
*Je bent niet alleen.
Ik loop met je mee.
Dan ben je wel verdrietig,
maar je bent niet meer alleen.
En is het vandaag
mijn beurt om sterk te zijn:
morgen ben jij het misschien
die mij op handen draagt.*

ACTIVITEITENAGENDA

PASSAGE

Chr. maatschappelijke vrouwenbeweging

13 okt. Ds. F. Praamsma, Hoogezand-Sappemeer
Onderwerp: Grenzen: Vloek of zegen

Belangstellenden zijn van harte welkom
Bent u geïnteresseerd? Bel dan PR-vrouw:
T.G Koster-Bijsterveld, tel. 324683

INLOOPOCHTEND

U bent elke week op woensdagmorgen van 10.00 tot 11.30 uur welkom in het Damkerkcomplex voor een ontspannen samenzijn.
Opgave is niet nodig.

Contactpersoon: Klara Darwinkel

